

COMUNICAT DE PRESĂ nr. 204/22

Luxemburg, 15 decembrie 2022

Concluziile avocatului general în cauza C-124/21 P | International Skating Union/Comisia

Avocatul general Rantos propune anularea hotărârii Tribunalului care confirmase caracterul anticoncurențial al normelor Uniunii Internaționale de Patinaj

Acesta propune trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului

International Skating Union (Uniunea Internațională de Patinaj, „UIP”) solicită anularea în parte a Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 16 decembrie 2020, International Skating Union/Comisia (T-93/18). Prin această hotărâre, Tribunalul a respins în parte acțiunea sa având ca obiect anularea Deciziei Comisiei Europene din 8 decembrie 2017 privind o procedură de aplicare a articolului 101 TFUE și a articolului 53 din Acordul privind SEE¹. Comisia declarase, în decizia sa din decembrie 2017, că normele UIP care prevăd sancțiuni severe împotriva atleților care participă la probe de patinaj de viteză nerecunoscute de aceasta sunt contrare normelor Uniunii în materie de concurență.

În paralel, un recurs incident prin care se urmărea deopotrivă anularea în parte a hotărârii atacate a fost introdus de cei doi atleți aflați la originea plângerii care a determinat Comisia să inițieze procedura împotriva UIP. Aceștia din urmă contestă partea din hotărârea atacată în care Tribunalul a considerat că mecanismul de arbitraj exclusiv și obligatoriu instituit de UIP nu putea fi considerat ca „întărind” restrângerea concurenței prin obiect caracterizată de Comisie.

În concluziile prezentate astăzi, avocatul general Athanasios Rantos propune anularea hotărârii și trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului.

Cu privire la aplicarea dreptului concurenței în privința normelor emise de federațiile sportive

În observațiile sale introductive, avocatul general clarifică **cadrul analitic care trebuie aplicat în contextul analizei normelor emise de federațiile sportive în raport cu dreptul concurenței**. Acesta amintește că normele organismelor de conducere din domeniul sportului precum cele ale UIP intră, în principiu, în domeniul de aplicare al dreptului concurenței al Uniunii. Având în vedere că este vorba despre norme stabilite de federații sportive, trimiterile la caracteristicile specifice ale sportului care figurează la articolul 165 TFUE se pot dovedi pertinente, în special în scopul aprecierii eventualelor justificări ale restrângerilor concurenței.

Avocatul general amintește că, potrivit jurisprudenței Curții², atunci când efectele restrictive care decurg dintr-un regulament în litigiu al unei federații sportive au putut fi considerate în mod rezonabil necesare pentru a asigura realizarea unui obiectiv legitim „sportiv”, aceste măsuri nu intră sub incidența articolului 101 alineatul (1) TFUE. Se

¹ Pentru istoricul litigiului, a se vedea [CP 159/20](#).

² A se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2006, Meca-Medina și Majcen/Comisia ([C-519/04-P](#)), precum și [CP 65/06](#).

impune însă condiția ca aceste efecte să nu depășească ceea ce este necesar pentru a asigura urmărirea acestui obiectiv.

Având în vedere rolul conferit în mod tradițional federațiilor sportive, acestea sunt expuse unui risc de conflict de interese care decurge din faptul că, pe de o parte, ele dispun de o competență de reglementare și că, pe de altă parte și în același timp, asigură o activitate economică.

Avocatul general subliniază că **simpla împrejurare că aceeași entitate exercită atât funcțiile de reglementare, cât și de organizare a unor competiții sportive nu implică, în sine, o încălcare a dreptului concurenței al Uniunii**. Pe de altă parte, obligația principală care revine unei federații sportive care se află în situația UIP este de a se asigura că acești terți nu sunt privați în mod nejustificat de accesul la piață astfel încât concurența pe această piață să fie denaturată. **Federațiile sportive pot, în anumite condiții, să refuze accesul pe piață unor terți, fără ca acest lucru să constituie o încălcare a dreptului concurenței, sub rezerva ca acest refuz să fie justificat de obiective legitime și ca măsurile adoptate de aceste federații să fie proporționale în raport cu obiectivele menționate.**

Cu privire la recurs

Domnul avocat general analizează dacă Tribunalul a făcut o interpretare corectă a articolului 101 alineatul (1) TFUE atunci când a confirmat decizia în litigiu în măsura în care prin aceasta s-a constatat existența unei restrângeri a concurenței prin obiect.

Se ridică problema dacă Tribunalul putea să efectueze o analiză „combinată” sau „paralelă” a existenței unei restrângeri a concurenței prin obiect și a lipsei caracterului justificat în mod obiectiv și proporțional al acestei restrângeri. Domnul avocat general constată că această abordare a Tribunalului se află la originea unei anumite confuzii, din moment ce nu reiese în mod clar natura analizei urmate. Într-o primă etapă, Tribunalul a urmat abordarea clasică a identificării unei restrângeri a concurenței prin obiect, analizând mai întâi conținutul normelor de eligibilitate. Totuși, într-o a doua etapă, în cadrul examinării obiectivelor acestor norme, Tribunalul pare să le examineze pe acestea din urmă în lumina criteriilor stabilite în Hotărârea *Meca Medina și Majcen/Comisia*, care privește caracterul justificat în mod obiectiv al restrângerilor concurenței constatate.

Domnul avocat general arată că nu este întemeiată poziția Tribunalului în ceea ce privește interpretarea conținutului normelor UIP și analiza sa referitoare la caracterul disproporționat al normelor UIP care l-au determinat să concluzioneze că există o restrângere a concurenței prin obiect. Astfel, aceasta ar determina o extindere a noțiunii de „restrângere a concurenței prin obiect” care ar fi contrară unei jurisprudențe consacrate a Curții care impune o interpretare restrictivă a acestei noțiuni poziția Tribunalului privind interpretarea conținutului normelor UIP și analiza acestuia referitoare la caracterul disproporționat al normelor UIP care l-au condus la concluzia unei restrângeri a concurenței prin obiect. Astfel, aceasta ar genera o extindere a noțiunii „restrângere a concurenței prin obiect” care ar fi contrară unei jurisprudențe consacrate a Curții prin care se impune o interpretare restrictivă a acestei noțiuni.

Astfel, **domnul avocat general concluzionează că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept în calificarea normelor UIP ca restrângere a concurenței prin obiect și propune admiterea primului motiv de recurs și anularea hotărârii Tribunalului privind constatarea unei restrângeri a concurenței prin obiect.**

Domnul avocat general constată totuși că mai trebuie să se stabilească dacă acordurile în cauză au „ca efect” restrângerea concurenței în sensul articolului 101 alineatul (1) TFUE. Acest aspect al litigiului implică examinarea unor aspecte de fapt pe baza unor elemente care nu au fost apreciate de Tribunal în hotărârea atacată. Pe de altă parte, dat fiind că problemele privind analiza efectelor asupra concurenței nu au fost dezbătute în fața Curții, cauza nu este, cu privire la acest aspect, în stare de judecată. În consecință, **domnul avocat general propune trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului și soluționarea odată cu fondul a cererii privind cheltuielile de judecată.**

Cu privire la recursul incident

Domnul avocat general examinează dacă Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat că Comisia a concluzionat în mod eronat că Regulamentul de arbitraj al UIP consolida restrângerea concurenței cauzată de normele de eligibilitate edictate de UIP. Acesta solicită să se stabilească dacă Comisia putea califica în mod întemeiat mecanismul de recurgere exclusivă și obligatorie la arbitraj drept „element de consolidare” a restrângerii concurenței în cadrul unei analize izolate și separate a constatării încălcării, o abordare care ridică întrebări, în opinia acestuia, din moment ce Comisia nu a considerat că clauza de arbitraj putea constitui o încălcare în sine.

Domnul avocat general consideră că Tribunalul a recunoscut în mod întemeiat că recurgerea la un mecanism de arbitraj exclusiv și obligatoriu era o metodă acceptată în general de reglementare a diferendelor și că faptul de a încheia o clauză de arbitraj nu restrânge în sine concurența. Acesta arată de asemenea că recurgerea la arbitraj poate, în speță, să se justifice prin interese legitime legate de cerința ca litigiile sportive să fie supuse unui organism jurisdicțional specializat.

În ceea ce privește arbitrajul supus Curtea de arbitraj sportiv (TAS), avocatul general consideră că acesta nu este comparabil cu arbitrajul încheiat între state membre și părți private în cadrul tratatelor privind investițiile bilaterale care erau în discuție în Hotărârile Achmea³ și PL Holdings⁴. În consecință, principiile care decurg din jurisprudența rezultată din aceste hotărâri nu pot fi transpuse arbitrajului în discuție în prezenta cauză, acesta din urmă nefiind susceptibil să reducă deplina eficacitate și uniformitatea dreptului Uniunii.

Domnul avocat general concluzionează că Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a considerat că mecanismul de recurgere exclusivă și obligatorie la arbitraj nu putea fi calificat drept „element de consolidare” a restrângerii concurenței în cauză.

MENȚIUNE: Concluziile avocatului general nu sunt obligatorii pentru Curtea de Justiție. Misiunea avocaților generali este de a propune Curții, în deplină independență, o soluție juridică în cauza care le este atribuită. Judecătorii Curții urmează să delibereze în această cauză. Hotărârea va fi pronunțată la o dată ulterioară.

MENȚIUNE: Curtea de Justiție poate fi sesizată cu un recurs, limitat la chestiuni de drept, împotriva unei hotărâri sau ordonanțe a Tribunalului. În principiu, recursul nu are efect suspensiv. Dacă este admisibil și întemeiat, Curtea anulează decizia Tribunalului. Atunci când cauza se află în stare de judecată, Curtea poate să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul. În caz contrar, ea trimite cauza spre rejudicare Tribunalului, care este legat de decizia pe care Curtea a pronunțat-o în recurs.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al concluziilor se publică pe site-ul CURIA în ziua lecturii.

Persoana de contact pentru presă: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293

Imagini de la prezentarea concluziilor sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106

Rămâneți conectați!

³ Hotărârea din 6 martie 2018, Achmea (C-284/16) precum și CP°26/18.

⁴ Hotărârea din 26 octombrie 2021, PL Holdings (C-109/20) precum și CP 190/21.